

2n
ESO

cat.

Llinatges: .....

Nom: .....

Curs: 2n ESO Grup: .....

Centre: .....

Avaluació de diagnòstic
2010-2011

model 1

Competència en comunicació lingüística
llengua catalana

Govern
de les Illes Balears

Institut d'Avaluació
i Qualitat del Sistema Educatiu

INSTRUCCIONS

En aquesta prova, **escoltaràs primer un text oral i després** hauràs de contestar unes **preguntes** referides al text que has escoltat. **A continuació**, hauràs de **redactar un text**. **Finalment**, hauràs de **llegir tres textos i contestar-ne unes preguntes**. Recorda que has de posar molta atenció i fer-ho tan bé com puguis.

Hi trobaràs distints tipus de preguntes. Algunes tenen quatre opcions de resposta (A, B, C, D). Has de triar la correcta i encerclar la lletra que hi hagi devora. L'exemple 1 n'és una mostra.

Exemple 1**Quants mesos té un any?**

- A. 2 mesos.
- B. 17 mesos.
- C. 12 mesos.
- D. 11 mesos.

Rectificacions: si després d'haver contestat, decideixes canviar la teva resposta, ratlla amb una **X** la primera elecció i encercla a continuació la resposta correcta, tal como es mostra en l'exemple 2, en què primer es va triar la resposta A i després la C.

Exemple 2**Quants mesos té un any?**

- A. 2 mesos.
- B. 17 mesos.
- C. 12 mesos.
- D. 11 mesos.

En altres preguntes, hauràs de completar la resposta a l'espai assenyalat al teu quadernet.

Exemple 3

Escriu el començament d'una carta.

-
-

RECORDA

Disposes d'**una hora** per realitzar la prova.
Per tant, treballa sense perdre el temps.

COMPRESIÓ ORAL

Ara escoltaràs un text. Posa molta atenció, perquè després hauràs de contestar unes preguntes que hi estan relacionades.

***NO PASSIS LA PÀGINA FINS QUE
NO SE T'INDIQUI!***

Escolta atentament!

---

1. Un monyó és:

- A. una joguina.
  - B. una pròtesi.
  - C. un tipus de pentinat.
  - D. un membre amputat.
-

2. El padrí va desaparèixer perquè...

- A. no podia alenar.
  - B. no sabia nedar prou.
  - C. es va asseure a contemplar el mar.
  - D. el corrent se l'havia endut enfora.
-

3. Qui va ser la primera persona que es va adonar que l'avi es torbava a tornar?

- A. En Vernon.
  - B. La néta.
  - C. L'àvia.
  - D. En Víctor.
-

4. Qui és el narrador del text?

- A. L'avi.
  - B. La néta.
  - C. L'àvia.
  - D. El pare.
-

5. En quin ordre apareix la informació al text?

- A. Descripció de l'àvia, narració d'una anècdota de l'àvia, descripció de l'avi i narració d'una anècdota de l'avi.
- B. Descripció de l'àvia, descripció de l'avi, narració d'una anècdota de l'avi i després una de l'àvia.
- C. Narració d'una anècdota de l'avi, una de l'àvia i descripció dels dos.
- D. Descripció de l'avi, descripció de l'àvia, narració d'una anècdota de l'àvia i una de l'avi.

6. Omple el text col·locant un mot a cada buit, de manera que conservi el mateix sentit que el text que has escoltat:

L'avi sabia nedar _____ tot i que li faltava una _____ .
Un dia, però, ens va donar un gran _____ . Va nedar fins molt
_____ i no _____ . El vam cercar i com que no el
trobàvem varem cridar el _____ .

7. Quina de les següents oracions referides al text és falsa?

- A. El padrí era un home molt feble.
  - B. La padrina tenia una salut molt feble.
  - C. A l'avi no li sabia greu ensenyar el monyó.
  - D. La padrina no estava acostumada a beure xerès.
-

EXPRESSIONÍ ESCRITA

8. Fes una descripció d'una persona de la teva família. L'has de descriure físicament, has de parlar dels seu caràcter, gustos, aficions, etc.

(Escriu aproximadament 125 paraules)

8a**8b****8c****8d****8e**

COMPREENSIÓ ESCRITA

Ara trobaràs tres textos. Llegeix-los atentament i respon les preguntes que hi ha a continuació tan bé com puguis.

TV o no TV?

Tot i que sembli impossible en una societat com l'actual, hi ha gent que no té cap aparell de televisió a casa. I no és sorprenent veure'ls feliços. S'han alçat contra la dictadura del televisor.

Hi hagué un temps en el qual la conversa era la principal forma d'oci. **Xerrar plàcidament**, en una sobretaula animada per les rocambolesques històries que explicava el pare o la mare. Relats inversemblants que pretenien passar per vertaders, contes de nit i alguna xafarderia.

I, com no podia ser d'altra manera, la **partida de truc**, o fins i tot el més **modern pòquer**, al qual no hi ha ningú que jugui amb les mateixes regles. Els nins se n'anaven d'hora al llit, a somiar amb Espinete abans de sentir la veu de la mare llegint un **llibre de contes**. I amb una mica de sort, rebent unes carícies a l'esquena descoberta i ja amb el llum apagat.

Eren altres temps? Sí..., però de la mateixa manera que els anys passen, les rutines es mantenen. Que el piano de Mozart no inundi la sala cada vespre no indica que la seva música hagi caducat, sinó que les nostres oïdes se n'han desentès.

Ara bé, no tothom està d'acord amb la **dictadura del televisor**. Hi ha qui creu que es pot fer la volta a la campanya del Govern sobre **l'apagada analògica**: "Si no tens TDT, no tens tele. Enhorabona!" i aprofitar la digitalització per desenganxar-se de l'aparell.

I les **alternatives a la TV** són innumbrables: no es tracta d'omplir el temps que la televisió deixarà lliure, sinó de recuperar el que ens ha pres. Una altra alternativa és la de tornar a la **tranquil·litat perduda** en aquesta societat postindustrial.

Hi ha un element comú en la gran majoria d'activitats que es poden fer sense televisor: la comunicació. I és que en aquests dies de sobreinformació, de telèfons mòbils i Skype, de tertulians que tan sols volen vomitar la seva opinió sense sentir la de l'altre... pareix més necessari que mai trencar amb la incomunicació.

Arribats a aquest punt, caldria observar les dades de consum televisiu a l'Estat de l'any 2008: 227 minuts diaris de mitjana per persona. O sigui, 3 hores i 47 minuts.

Si els joves són el futur, el futur s'ha enfosquit, perquè la seva ràtio de consum televisiu és fins i tot més gran. I encara no s'ha fet menció als continguts inapropiats per a infants, que podrien contextualitzar el creixent grau de violència que s'observa entre els més joves. Tot i el pessimisme, la TDT dona una oportunitat immillorable per desenganxar-se.

(Ander Zurimendi, *Diari Balears*, 25/10/2009, adaptació)

Si no tens TDT, no tens televisió!

9. Aquest text és:

- A. una narració.
- B. un text instructiu.
- C. un article d'opinió.
- D. un text explicatiu.

10. Canvia el títol del text per un altre, sense que en canviï la idea principal:

-

11. Quina estructura presenta el text?

- A. Tesi – Argumentació – Conclusió.
- B. Plantejament – Nus – Desenllaç.
- C. Introducció – Proves – Final obert.
- D. Introducció – Desenvolupament – Cloenda.

12. Quina frase reflecteix millor la idea principal del text?

- A. Si no tens TDT, no tens tele.
- B. Si no tens tele, seràs feliç.
- C. Aprofita l'ocasió per desenganxar-te de la televisió.
- D. El futur s'enfosquirà si no apagues la televisió.

---

13. Què volen dir les sigles TDT?

- A. Televisió d'alta tecnologia.
  - B. Televisió de plasma tèrmica.
  - C. Televisió datalògica terrestre.
  - D. Televisió digital terrestre.
-

14. Què significa al text l'expressió “dictadura del televisor”?

- A. La televisió ens proporciona una gran font d'informació.
  - B. La televisió ens absorbeix i roba el nostre temps.
  - C. La televisió és el millor que hi ha per entretenir-nos.
  - D. La televisió és un mitjà per triar el que volem a la vida.
-

ASTÈRIX I ELS VÍKINGS

Tornen les aventures d'Astèrix, Obèlix i dels habitants del llogaret de la Gàl·lia, debades assetjat pels romans. Ara, però, no han de plantar cara als exèrcits de César, sinó a un poble d'experts mariners, comerciants i guerrers: els víkings. I és que s'acaba d'estrenar *Astèrix i els víkings*, producció francodanesa de dibuixos animats que es pot veure en català. El film, de setanta-vuit minuts, es basa en la historieta il·lustrada *Astèrix i els normands* (1967).

La trama és: en Goudurix, un al·lot provinent de Lutècia (nom llatí de París), cregut i fatxada, va cap a un poblet perdut de la Gàl·lia, que té de cap de tribu el seu oncle, en Copdegarròtix; aquest encomana a Astèrix i a Obèlix que facin del seu nebot un home fet i dret, comesa que no s'entrelluca gens fàcil. La cosa es complica amb el desembarcament dels víkings, que no coneixen la por, raptaran Goudurix, i Astèrix i Obèlix s'hauran d'afanyar a rescatar-lo.

Les històries d'Astèrix se situen devers l'any 50 aC a la Gàl·lia, a la regió nord-occidental de l'Armòrica, a l'únic poblet que encara no s'ha rendit a les legions romanes. Gràcies a una poció màgica que els dona una força sobrehumana, els habitants d'aquest lloc resisteixen els repetits embats dels romans, que topen amb l'astúcia d'un guerrer menut i seriós: Astèrix, tothora acompanyat del bel·licós Obèlix, alt i gros, i sempre delerós de cruspir-se un bon porc senglar.

Amics inseparables, Astèrix i Obèlix són els personatges principals de la saga, que en té d'altres d'igualmente singulars: Panoràmix, el druida creador del beuratge màgic; Copdegarròtix, el cap de la tribu, valent, respectat i temut per les forces enemigues; Asseguratòrix, el bard, és a dir, el poeta, de dots musicals discutits; la bella Falbala, que fa perdre el cap a Obèlix; Idèfix, el gos d'Obèlix...

Xilaweb: dissabte, 31 d'octubre de 2009.

---

15. La pel·lícula de dibuixos animats *Astèrix i els vikings*...

- A. es va filmar l'any 1967.
- B. és una producció de França i Dinamarca.
- C. conta les aventures d'Astèrix a Roma.
- D. té com a tema principal la invasió dels vikings a Itàlia.

---

16. La pel·lícula tracta...

- A. de com els normands influencien els gals.
- B. de la lluita dels vikings i els gals per la bella Falbala.
- C. del segrest del nebot d'un cap de tribu de la Gàl·lia.
- D. de l'ocupació que fan els romans de la regió de l'Armòrica.

---

17. La força d'aquests gals invencibles prové...

- A. de la sobrealimentació d'Obèlix.
  - B. de la ingesta d'una beguda amb poders màgics.
  - C. dels dots sobrenaturals que els han donat els déus.
  - D. de la bona música i poesia que divulga el bard Asseguratòrix.
-

18. Al text, l'expressió "cregut i fatxenda", que apareix al segon paràgraf, vol dir que és...

- A. vanitós i fanfarró.
  - B. obedient i presumtuós.
  - C. responsable i respectuós.
  - D. molt religiós i té cura del seu aspecte.
-

19. L'expressió "comesa que no s'entrelluca gens fàcil", que apareix al segon paràgraf, és contrària de:

- A. tasca que és fàcil d'aconseguir.
  - B. missió que s'entreuveu dificultosa.
  - C. objectiu que s'ha de descartar.
  - D. proesa que convé realitzar.
-

20. Què indica el nombre 1967 al text?

- A. El nombre de normands que acompanyaven Astèrix.
  - B. L'any de la publicació d'*Astèrix i els normands*.
  - C. L'any en què es va filmar *Astèrix i els vikings*.
  - D. L'any en què es va filmar *Astèrix i els normands*.
-

LLAMPS EN MINIATURA

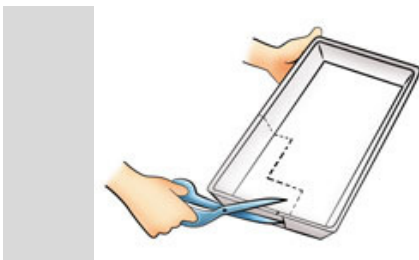

Amb els mateixos principis que expliquen la formació dels llamps, pots produir espurnes elèctriques visibles i totalment inofensives.

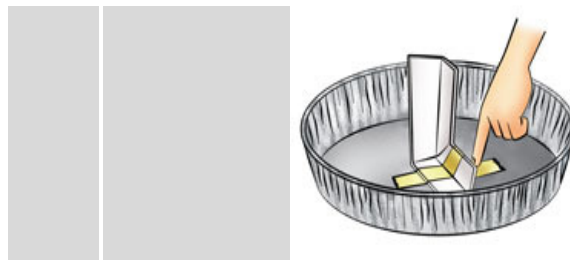
Material

- una safata de poliestirè expandit (Porexpan)
- una safata de paper d'alumini
- tisores
- cinta adhesiva

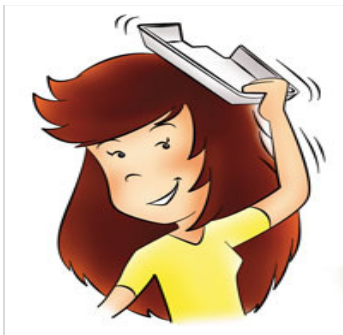
Anem per feina

1. Talla una cantonada de la safata de Porexpan de manera que et quedi un fragment en forma de L.

2. Amb la cinta adhesiva, enganxa un extrem de la L al centre de la safata d'alumini, fent una ansa per agafar-la sense haver-la de tocar.

3. Agafa la safata de Porexpan i frega el seu dors amb el teu cabell molt ràpidament.

4. Col·loca la safata cap per avall sobre una taula que no sigui metàl·lica. Agafa la safata d'alumini per l'ansa, situa-la a dos pams sobre la safata de Porexpan i deixa-la caure al damunt.

5. Ara, molt a poc a poc, apropa el dit a la safata d'alumini. Òndia! Quina espurna! Important: no toquis la safata de Porexpan o no sortirà cap espurna.

Què ha passat?

Les espurnes que has creat i els llamps d'una tempesta són producte d'un mateix fenomen: l'electricitat estàtica. Quan fregues la safata de Porexpan amb el teu cabell, els electrons passen dels teus pèls a la safata, que queda carregada negativament. Quan després la poses en contacte amb la safata metàl·lica, aquests electrons repel·leixen els electrons lliures de l'alumini, que tendeixen a situar-se com més lluny millor de la safata de Porexpan. Si llavors apropes el teu dit al metall, aquests electrons saltaran produint una espurna.

Ara, a la safata d'alumini, li faltaran electrons i els atraurà dels cossos que tingui a prop. Si la separem de la safata de Porexpan i tornes a apropar-hi el dit, els electrons tornaran a saltar, aquest cop del teu dit a l'alumini, provocant una altra espurna.

(Revista "Eureka", 16/06/2008)

21. Aquest text és:

- A. instructiu.
- B. expositiu.
- C. descriptiu.
- D. dialogat.

22. Escriu el fragment següent modificant les ordres donades en imperatiu per una altra forma verbal que no canviï el sentit del missatge:

Col·loca la safata cap per avall sobre una taula que no sigui metàl·lica. **Agafa** la safata d'alumini per l'ansa, **situa-la** a dos pams sobre la safata i **deixa-la** caure al damunt.

•

23. Els llamps que es fabriquen en aquest text...

- A. procedeixen d'un fenomen atmosfèric.
  - B. es produeixen per la humitat, quan hi ha tempesta.
  - C. provenen de les tisores, el paper d'alumini i l'electricitat del cabell.
  - D. provenen del pas d'electrons del cabell al recipient metàl·lic.
-

24. Al text, quina de les opcions següents indica accions consecutives?

- A. Aferra un tros de Porexpan a un recipient d'alumini i apropa-hi els dits.
  - B. Frega la safata d'alumini pels cabells i deixa-la caure sobre la taula.
  - C. Agafa la safata d'alumini i deixa-la caure sobre la de Porexpan.
  - D. Apropa el dit a la safata de Porexpan i deixa-la caure sobre la d'alumini.
-

25. “Repel·lir” és a “atreure” com...

- A. “apropar” és a “allunyar”.
  - B. “metà·lica” és a “alumini”.
  - C. “llamp” és a “tempesta”.
  - D. “col·locar” és a “agafar”.
-

26. L'estructura d'aquest text segueix l'ordre següent:

- A. explicació de conceptes, presentació de l'objectiu i instruccions a seguir.
  - B. relació d'elements, presentació esquemàtica dels passos i introducció del tema.
  - C. introducció, presentació descriptiva del procés i explicació de les causes que el provoquen.
  - D. explicació científica del procés, presentació esquemàtica i relació d'elements.
-